

Bilaga 3 till Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling fram till 2030

Sammanfattning av synpunkter från remissinstanser

Den 10 mars 2017 beslöt styrelsen för Göteborg & Co att remittera samtliga handlingar rörande Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling fram till 2030 till nämnder, styrelser och övriga intressenter.

Handlingarna skickades ut 2017-03-22 och sista svarsdag var 29 maj. 31 organisationer har lämnat ett yttrande.

Kommunala nämnder

Byggnadsnämnden
Trafiknämnden
Fastighetsnämnden
Kulturnämnden
Idrott & Föreningsnämnden
Park och Naturnämnden
Utbildningsnämnden
Miljö och Klimatnämnden
Social Resursnämnden
SDN Centrum
SDN Majorna Linne
SDN Nordost Östra

Kommunala Bolag

Förvaltnings AB Framtiden
Business Region Göteborg AB
Göteborgs Stads Parkerings AB

Offentliga organisationer

Göteborgs Universitet
Chalmers Tekniska Högskola
Göteborgsregionens Kommunalförbund
Länsstyrelsen Västra Götaland
Turistrådet Västsverige
Regionala utvecklingsnämnden, VGR

Företag och andra intressenter

Göteborgs Fastighetsägarförening Gothia Cup
Göteborgs Köpmannaförbund
Innerstaden Göteborg
Pustervik Kultur AB
Stena Line Scandinavica AB
Svensk Handel
Svenska Mässans Stiftelse
Sveriges Bussföretag
Visita Västra

Från följande organisationer har inget yttrande mottagits.

Kommunala nämnder

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Kommunala bolag

Göteborg Energi AB
Göteborgs Hamn AB
HIGAB AB
Göteborgs Spårvägar AB
Renova AB

Offentliga organisationer

Göteborgssymfonikerna (VGR)
Göteborgsoperan (VGR)
Universeum

Företag och andra intressenter

SJ
Swedavia
Västsvenska Handelskammaren
Föreningen Göteborgshotellen
Storhotellgruppen i Göteborg
Göteborgs Restaurangförening
Strömma Turism & Sjöfart
Nordstans Marknadsförening HB
MCI Nordic

Samtliga remissvar sammanfattas nedan.

Fullständiga handlingar finns hos Göteborg & Co.

Sammanfattning av synpunkter från remissinstanser

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna ¹	Övriga kommentarer
	Kommunala nämnder			
1	Byggnadsnämnden	Positiv till förslaget till program med vissa kompletteringar enl. yrkande från S, V, MP. Yttrande från L, M om behov av framtida planering för p-platser för besökare.	Strategierna ligger på en övergripande nivå i linje med ÖP och Vision Älvstaden. Nämnden nämner särskilt den 4:e strategin som något som berör nämnden och delar uppfattningen om en ibland förkommande målkonflikt som måste beaktas.	I yrkandet behandlas målkonflikten mellan ökad turism och behovet av att stoppa klimatförändringen. Andra färdmedel till Destinationen än flyg bör därför uppmuntras och eftersträvas.

¹ De fem strategierna:

1. Göteborgs Stad ska verka för att säkerställa investeringar i de verksamheter som utgör motorer för besöksnäringens utveckling.
2. Göteborgs Stad ska utarbeta långsiktigt hållbara finansieringslösningar för åtgärder som syftar till att utveckla Destinationen och staden.
3. Göteborgs Stad ska utveckla samverkansformerna för hållbar destinationsutveckling mellan såväl stadens olika delar som med näringsliv och akademi.
4. Göteborgs Stad ska i stadsplaneringen beakta besöksnäringens behov.
5. Göteborgs Stad ska aktivt verka för ett gynnsamt näringslivsklimat och en tryggad kompetensförsörjning.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna ¹	Övriga kommentarer
2	Fastighetsnämnden	"Som fastighetsnämndens yttrande... över förslag till... program för besöksnäringens utveckling... översända" förvaltningens tjänsteutlåtande	Den potentiella intressekonflikten mellan flexibla öppna ytor för besöksnäringen och förtätning är en fråga som bör hanteras inom ramen för ÖP. Det finns därför ett stort behov av att besöksnäringens behov av ytor konkretiseras.	Nämnden anser det önskvärt att programmet för besöksnäringen samordnas med arbete med näringslivsstrategisk plan för Göteborg som BRG och stadsledningskontoret arbetar med.
3	Idrotts och föreningsnämnden	Tillstyrker förslaget till program.	Nämndens anläggningar spelar en viktig roll för genomförandet av stora idrottsevenemang och tillräckliga investeringsmedel är därför viktiga för utveckling och expansion av dessa. Nämnden är positiv till ökad samverkan vid genomförandet av evenemang.	Heden och Slottskogsvallsområdet nämns som viktiga utrymmen att säkerställa för att möjliggöra evenemang i stadsrummet. Nämnden påpekar också vikten av att säkerställa övernattningsmöjligheter i skollokaler i samband med ungdomsarrangemang.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna ¹	Övriga kommentarer
4	Kulturnämnden	Tillstyrker förslaget till program	Medverkan i investeringsdiskussioner är viktiga med tanke på nämndens kulturinstitutioner och roll i stadens fria konst- och kulturliv. Nämnden har en roll att fylla i stadsplaneringen bl.a. för visa på stadens kulturarv och att beakta behovet av mötes- och evenemangsplatser. Nämnden efterfrågar en tydligare beskrivning av de samverkansformer som nämns i programmet.	Nämnden tycker sig ha fått gehör för vikten av satsningar på stadens kulturutbud i vid mening som attraktion för besökare, men att detta kan förtydligas ytterligare i programmet.
5	Miljönämnden	Nämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande tillsammans med ett yttrande från S, V, MP. (L och M reserverar sig mot beslutet och förslår återremiss.)	Nämnden "har inga direkta synpunkter på målen och tillhörande strategier."	"programmet bör kompletteras med en beskrivning av miljökonsekvenserna av ökad turism utifrån stadens tolv lokala miljömål, och med en redovisning av möjliga åtgärder för att undvika en negativ påverkan på miljö och människors hälsa." I yttrande efterlyses en djupare analys av hur den miljöpåverkan som besöksnäringen innebär ska hanteras, bl.a. när det gäller programmets slutsats av att antalet flyglinjer behöver breddas.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna ¹	Övriga kommentarer
6	Park och naturnämnden	Tillstyrker förslaget till program	Nämnden ställer sig bakom de fem strategierna. Nämnden har en viktig roll i att skapa en attraktiv stad och pekar på sitt behov av investeringsmedel och tydliga finansieringslösningar i det fortsatta utvecklings och genomförandearbetet. Behovet av öppna ytor bör behandlas i ÖP.	När det gäller öppna ytor för evenemang pekar nämnden möjligheten av tillfälliga sådana under t ex ombyggnadsskeden.
7	SDN Centrum	Tillstyrker förslaget till program		Nämnden pekar på risken för konflikter mellan det lokala samhället och besökare, vilket i hög grad har relevans för boende i centrum. Det kan gälla tillgång till ytor och miljöfrågor p.g.a. stort antal besökare. Nämnden pekar också på de utmaningar som genomförandet av stora planerade stadsutvecklingsprojekten kommer att innebära för besöksnäringen. Geografisk spridning av besöksnäringen i staden är viktig och bör eftersträvas. Ett djupare resonemang om kopplingen mellan utveckling av jämställdheten och besöksnäringen efterlyses.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna ¹	Övriga kommentarer
8	SDN Majorna-Linné	Tillstyrker förslaget till program "med de synpunkter som framgår av förvaltningens överväganden".		Nämnden önskar tydligare formuleringar om hur programmet bidrar till ett jämlikt Göteborg. Man pekar därvid på vikten av att sprida satsningar och besöksmål jämt över staden. Nämnden är positiv till att mötesplatser och öppna, flexibla ytor värnas liksom till att möjligheterna till att semestra i sin egen stad stärks. Samtidigt pekar man på de intressekonflikter som kan uppstå mellan lokala grupper och besöksnäringen. Nämnden ser en risk i att besöksnäringen avses fördubblas under en tidsperiod när en mängd större byggprojekt kommer att pågå i staden.
9	SDN Östra Göteborg	Tillstyrker förslaget till program "med hänsynstagande till synpunkterna i förvaltningens tjänsteutlåtande".	Nämnden anser programmet vara väl underbyggt och har en tydlig målbild och strategier. Viktigt att investeringar i turistisk infrastruktur även görs i stadsdelarna utanför centrum. Stadsdelsförvaltningar föreslås ingå i nätverk under Göteborg & Co's ledning, för att bidra med befolkningsperspektiv och lokalkännedom.	Nämnden anser det vara av vikt att lägenheter inte omvandlas till Airbnb och liknande då det bidrar till ökad bostadsbrist. Besöksnäringen kan och bör användas för att knyta ihop staden genom att nyttja resurser och anläggningar utanför centrala staden.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna ¹	Övriga kommentarer
10	Social resursnämnd	Positiv till förslaget till program ”men vill särskilt betona vikten av att problematisera bilden kring en utveckling av besöksnäringen utifrån perspektivet social hållbarhet”.		Nämnden problematiserar det sociala hållbarhetsperspektivet utifrån två av sina ansvarsområden; kommunfullmäktiges mål om ”jämlig stad” och utfärdande och tillsyn beträffande alkoholutskänkning. Man pekar på vikten av att evenemang och uppmärksammande av attraktivitet sker även utanför stadens centrum. Nämnden ser positivt på målet om nya jobb inom besöksnäringen och bedömer att de gynnsamt kan påverka den höga arbetslösheten hos socioekonomiskt utsatta grupper i staden.
11	Trafiknämnden	Tillstyrker förslaget till program ”under förutsättning att de synpunkter som läggs fram i yrkandet beaktas”. Yttrande från M, L om behov anpassning av Trafikstrategin.	Beträffande turistisk infrastruktur och trafikplanering vid evenemang är nämnden en viktig aktör och man pekar därvid på sitt behov av ökade resurser när programmet ska förverkligas.	Nämnden anger att programmet i viss mån står i konflikt med Trafikstrategin. Den bygger bl.a. på en förtätad stad där biltrafiken ska minska medan gång-, cykel- och kollektivtrafik ska öka. En förtätning av staden kan innebära att ytor som använts för evenemang byggs bort. Fler besökare som reser med flyg eller bil kan också stå i konflikt med miljö- och hållbarhetsmål.
12	Utbildningsnämnden	Tillstyrker förslaget till program		Nämnden pekar på möjligheten att inom staden skapa och utveckla yrkeshögskoleutbildningar som kan bidra till kompetensförsörjning inom besöksnäringen.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
	<i>Kommunala bolag</i>			
13	Business Region Göteborg (BRG)	Positiv till förslaget till program	Styrelsen pekar på vikten av att hänsyn tas till besöksnäringen i tidiga skeden av stadsplaneringen men även till de som bor och arbetar i staden. Därvid är unika och för stadens identitet viktiga områden, t ex Andra Långgatan och Ringön, angelägna att bevara ("Tillåtande oaser"). Styrelsen har påbörjat arbetet med att utforma ett näringslivsstrategiskt program och vill tillsammans med Göteborg & Co kraftsamla för att skapa ytterligare dialog med näringslivet.	Styrelsen ser ett stort behov av att öka kompetensen inom besöksnäringen inte minst när näringen ska växa. Bolaget vill medverka vid ett genomförande av sådan kompetensförhöjning.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
14	Förvaltnings AB Framtiden	Ställer sig bakom förslaget till målbild för ”med tillägg att komplettera med satsningar i utvecklingsområden”		Styrelsen saknar initiativ för att även låta besöksnäringen nå ut till stadens ytterområden, för att på så vis få hela staden att växa. Ur barn-, jämställdhets- och mångfaldsperspektiven ser styrelsen risk för att förverkligandet av målbilden sker på bekostnad av stadens invånare. En fördubbling av turismen i staden kräver också en hållbar miljöstrategi.
15	Göteborgs Stads Parkerings AB	Tillstyrker förslaget till program ”under förutsättning att de synpunkter som läggs fram i yrkandet beaktas”.		Styrelsen menar att de utmaningar som besöksnäringens utveckling står inför berörs av tillgänglighet i högre grad än vad som anges i programmet. En stor del av besökarna till staden kommer med bil och kommer att göra så även framgent. Därför måste olika mobilitetslösningar utformas, t ex pendel- eller infartsparkeringar.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
	Offentliga organisationer			
16	Chalmers tekniska högskola	Tjänstemannaskrivele		Chalmers är positiv till förslaget till program, ”dock finns områden som särskilt bör beaktas”. Utökad och utvecklad besöksnäring stärker Chalmers konkurrenskraft vid student- och arbetskraftsrekrytering. Arbetstillfällen inom näringen kan bli en tillgång för studenter men också för medföljare till forskare, anställda och studenter. Chalmers påpekar den miljöpåverkan som en utökad besöksnäring innebär. Samtidigt skriver man att man kan bidra genom forskning, utbildning och innovationsverksamhet, t ex inom samhällsbyggnad och transport. Genom kongresser, konferenser och möten kan man också bidra till fler besökare.
17	Göteborgs-regionens kommunal-förbund (GR)	”Förbundsstyrelsen avger yttrande över Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling fram till 2030, i enlighet med bifogat tjänsteutlåtande”	Förbundsstyrelsen uppfattar den 3:e strategin som att den beaktar stadens interna samverkan. Man vill därför tillföra en 6:e strategi där det regionala samarbetet lyfts fram.	GR och BRG samarbetar kring strategisk kompetensutveckling och detta arbete är bl.a. riktat till besöksnäringen. Målkonflikter inom miljöområdet anges av GR som exempel på områden där alla förbundets kommuner berörs och därför bör samarbeta kring.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
18	Göteborgs Universitet (GU)	Tjänstemannaskrivele	GU saknar strategier för hur programmets målkonflikter ska hanteras.	GU anser programmets starka fokus på näringens behov delvis står i kontrast med stadens värdegrund att turismen ska bidra till en hållbar och inkluderande stadsutveckling och att öka göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad. Utvärderingsindikatorerna är inriktade på kvantitativ tillväxt men bör ändå kompletteras med den nationella strategin om att öka <i>omsättningen</i>. Med hänsyn till risken för korruption och höga kostnader anser GU att staden bör se över ambitionen beträffande världsevenemang och istället prioritera lokalt rotade (årliga) evenemang.
19	Länsstyrelsen, Västra Götaland	Tjänstemannaskrivele		Länsstyrelsen saknar perspektivet Västra Götaland och Västsverige. Ett sådant perspektiv kan vara ett alternativ för Destinationen till ett mer regionalt besökande som sparar långväga resande och som också kan skapa lokal tillväxt.
20	Turistrådet Västsverige AB	Tjänstemannaskrivele		Turistrådet anger att programmet rimmar väl med VGR's ambitioner med turismen, bl.a. som det uttrycks i strategidokumentet VG2020. Man efterlyser dock en större tydlighet gällande strategi för regional samverkan, koppling till Västra Götaland utanför kranskommunerna.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
21	Västra Götalands-regionen (VGR)	Regionstyrelsen "önskar en större betoning på det regionala samspelet och utökad samverkan med andra turistaktörer för att på sikt nå ett bättre resultat"		Regionstyrelsen skriver att programmet rimmar väl med VGR´s ambitioner med besöksnäringen, uttryckt bl.a. i de övergripande strategidokumentet VG2020. Kopplingen till Västra Götaland utanför Göteborg med kranskommuner är dock bristfällig och en strategi efterlyses för hur samarbete och gemensamma satsningar i en större regional kontext kan se ut. Regionstyrelsen anser också att problembilden med flygets miljöpåverkan kunde betonas kraftfullare.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
	<i>Företag och andra intressenter</i>			
22	Fastighetsägarna Göteborg	Tjänstemannaskrivele		Fastighetsägarna saknar omvärldsanalys och mer omfattande beskrivningar och analyser av nuläge för staden som utgångspunkt för programförslaget. Det gäller bl.a. Destinationen Göteborgs marknadsandelar av turismen jämfört med andra regioner, näringens vikt i förhållande till andra näringar, vad besökarna efterfrågar, vilka segment som är viktigast. Man är tveksam till att reservera öppna ytor för enstaka evenemang. En förtätning kan istället innebära ett ökat kontinuerligt flöde av människor och utbud som skapar ett levande och attraktivt city. De kommande stora infrastrukturprojekten bedöms komma att kräva betydande samverkan och gemensamt arbete för att säkerställa tillgängligheten under byggtiden. Slutligen anger fastighetsägarna att skrivningarna om Airbnb bör utgå ur programmet.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
23	Gothia Cup	Tjänstemannaskrivele		Gothia Cup förespråkar ett värnande av och skapande av ny återkommande evenemang. Större världsevenemang är ofta förknippade med global konkurrens, risk för korruption, stora krav på investeringar och på genomförandekostnader samt säkerhetsfrågor.
24	Göteborgs Köpmanna-förbund	Tjänstemannaskrivelse		Köpmannaförbundet pekar på vikten av att säkerställa tillgängligheten med anlednings av de stora infrastrukturprojekt som ska genomföras under programperioden. Betydande störningar i kollektiv- och biltrafik förutses. Levande och intressanta handelsplatser anges vara viktiga turistupplevelser.
25	Innerstaden Göteborg			Innerstaden saknar perspektivet och vikten av shopping. Detaljhandeln omfattar enligt Innerstaden en fjärdedel av turistekonomin omsättning. Tillgänglighet till stadens centrum är därför en nödvändighet.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
26	Pustervik Kultur AB	Tjänstemannaskrivele		Var uppmärksam på en möjlig konflikt mellan boende och besökare så att den inte uppstår, Barcelona kan vara varnande exempel. Öka kunskapen om vad staden kan visa upp för att få människor att vilja besöka eller flytta hit. Ekonomiskt riskfyllda världsevenemang är då tveksamma. Näringslivet kan ta ett större ansvar för att öka besöksnäringen.
27	Stena Line Scandinavia AB	Tjänstemannaskrivele	Stena Line har inga invändningar emot förslagna strategierna och avser medverka i de man kan påverka.	Bolaget har inga invändningar i de tre utgångspunkterna som anges i förslaget till program och avser medverka i de man kan påverka.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
28	Svensk Handel	Tjänstemannaskrivele		Svensk Handel ställer sig bakom stora delar av programförslaget men påpekar vikten av att det samordnas med arbetet som inletts för att utveckla handeln i Göteborg. Betydelsen av handel och shoppingturism understryks och därför menar man att uppföljningen av programmet behöver breddas med statistik från handelns utveckling. Tillgänglighet är av stor betydelse för handeln. Det gäller för privatpersoner och leveranser till affärer men och också möjligheten att komma till Göteborg med befintliga transportmedel. Tillgänglighetsfrågan är central med tanke på arbetena som nu inleds med Västlänken.
29	Svenska Mässan stiftelse	Tjänstemannaskrivele		Svenska Mässan ställer sig positiv till det program och de förslag som presenteras i remissen. Mässans ambitioner och planer för mötesanläggningen ligger helt i linje med programförslaget. Man ser fram emot en nedbrytning av de övergripande strategierna för att skapa handlingskraft.
30	Sveriges Bussföretag och Västra Sveriges Bussbransch-förening (VSBF)		Organisationen hade gärna sett att mål och strategier kopplats tydligare till besöksnäringens fyra hörnstenar; ”resa, bo, äta och göra”.	Organisationen understryker vikten av att säkerställa och förbättra tillgänglighet och framkomlighet för turist- och beställningsbussar, särskilt som programperioden sammanfaller med omfattande byggnation i staden då Västlänken genomförs.

	Remissinstans	Beslut	Om de fem strategierna	Övriga kommentarer
31	VISITA Väst – Svensk besöksnäring	Tjänstemannaskrivele	Viktigt att säkerställa att de investeringar som görs inkluderar klimatsmarta lösningar överallt där så är möjligt.	Visita välkomnar programförslagets breda ansats men anser att målkonflikten inom klimatområdet behöver beaktas ännu tydligare och utvecklas i de föreslagna strategierna. Alternativa transportmedel för bil skapar ökade ytor och attraktiva platser för invånare och besökare. Att på den lokala flygplatsen erbjuda flygplanen biobränsle och att erbjuda klimatsmarta transporter till och från flygplatser är ett sätt att minimerar klimatpåverkan.